

Beslut av den Europeiska ombudsmannen i klagomål 493/2000/ME mot Europeiska kommissionen

Beslut

Ärende 493/2000/ME - Undersökning inledd den 29/05/2000 - Beslut den 24/08/2001

Strasbourg, 24 augusti 2001

Den 3 april 2000 framförde Ni ett klagomål till Europeiska ombudsmannen å föreningen Väst kustbanans Framtids vägnar, angående den bedömning av miljöpåverkan som gjorts för den svenska järnvägslinjen Väst kustbanan, samt klassificeringen av området Skälderviken enligt det s.k. livsmiljödirektivet.

Den 29 maj 2000 vidarebefordrade jag klagomålet till Europeiska kommissionens ordförande. Den 5 oktober skickade kommissionen sitt yttrande. Jag vidarebefordrade detta till Er och inbjöd Er att kommentera yttrandet vilket Ni gjorde den 29 november 2000. Den 25 januari 2001 bad jag kommissionen om ytterligare upplysningar. Kommissionen skickade sitt andra yttrande den 7 mars 2001. Jag vidarebefordrade detta till Er och inbjöd Er att kommentera yttrandet vilket Ni gjorde den 30 maj 2001.

Nu skriver jag för att underrätta Er om resultaten av den utredning som har gjorts.

För att undvika missförstånd är det viktigt att påpeka att EG-fördraget ger Europeiska ombudsmannen befogenhet att undersöka möjliga fall av administrativa missförhållanden enbart när det gäller verksamheten vid gemenskapens institutioner och organ. Europeiska ombudsmannens stadga föreskriver uttryckligen att handlingar som företas av någon annan myndighet eller person inte kan vara föremål för klagan hos ombudsmannen.

Ombudsmannens undersökningar av Ert klagomål har därför inriktats på att undersöka huruvida administrativa missförhållanden har förekommit i Europeiska kommissionens verksamhet.

KLAGOMÅLET

Klaganden, ordföranden för föreningen Väst kustbanans Framtid, framförde i april 2000 ett klagomål till ombudsmannen. Klaganden hade klagat till Europeiska kommissionen över Sveriges efterlevnad av direktiv 85/337/EEG (1) och direktiv 92/43/EEG (2) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter. Klagomålet till ombudsmannen gällde kommissionens

handläggning av detta klagomål.

Den 2 juni 1997 riktade klaganden ett klagomål till kommissionen angående en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som gjorts för järnvägslinjen Väst kustbanan i södra Sverige. Två miljökonsekvensbeskrivningar hade gjorts för linjen: (i) Väst kustbanan Förslöv-Ängelholm, Miljökonsekvensbeskrivning för sträckan Förslöv-Norra delen av Skälderviken, av den 10 februari 1995, och (ii) Väst kustbanan Förslöv-Ängelholm, Miljökonsekvensbeskrivning för sträckan Lingvallen-Ängelholms stationsområde, av den 21 maj 1996. Klagomålet gällde främst den andra miljökonsekvensbeskrivningen. Klagomålet registrerades av kommissionen som klagomål P-97/4837. I skrivelser av den 19 januari och den 9 februari 1998 framförde klaganden ytterligare klagomål angående klassificeringen av området Skälderviken, även det i södra Sverige, enligt livsmiljödirektivet. Detta klagomål handlades av kommissionen tillsammans med klagomålet av den 2 juni 1997. Från mars till juni 1998 inkom klaganden med ytterligare uppgifter till kommissionen.

I en skrivelse av den 10 augusti 1998 förklarade kommissionen att ingen överträdelse av gemenskapens miljölagstiftning hade ägt rum, och föreslog att man skulle avsluta ärendet inom en månad, såvida inte klaganden inkom med nya uppgifter.

I april 2000 framförde klaganden ett klagomål till ombudsmannen. I detta klagomål framhöll hon att den miljökonsekvensbeskrivning som hade gjorts för tåglinjen Väst kustbanan, sträckan Lingvallen-Ängelholms stationsområde, inte var korrekt, eftersom beskrivningen inte innehöll alla relevanta fakta. Alltså hade Sverige brutit mot direktiv 85/337/EEG. Vidare föreföll miljökonsekvensbeskrivningen för sträckan Lingvallen-Ängelholms stationsområde ha lämnats in för sent av de svenska myndigheterna. Enligt klagomålet borde miljökonsekvensbeskrivningen därför inte ha accepterats av kommissionen.

Klaganden hävdade dessutom att kommissionen borde fastställa området Skälderviken som ett Natura-område enligt direktiv 92/43/EEG.

Klagomålet innehöll detaljerade beskrivningar av miljön och omgivningarna i områdena i fråga.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Kommissionen konstaterade i sitt yttrande att klagomålet av den 2 juni 1997 hade kommit till dess kännedom den 25 november 1997. Klaganden hade vidare informerats om kommissionens undersökningar och åtgärder genom skrivelser av den 9 och den 23 februari, den 10 augusti, den 3 och den 10 september 1998, den 15 februari samt den 8 juni 1999. Kommissionen påpekade också att det ligger inom dess skönsrätt att avgöra om den skall inleda ett överträdelseförfarande mot en medlemsstat eller ej, och att klaganden hade informerats om detta. Kommissionen tolkade klagomålet som att det inte riktades mot hanterandet av klagomålet utan snarare mot kommissionens bedömning.

Kommissionen ansåg vidare att de svenska myndigheternas miljökonsekvensbeskrivningar

angående järnvägsprojektet i fråga, av den 10 februari 1995 och den 21 maj 1996, uppfyllde kraven i direktiv 85/337/EEG. Klagandens ytterligare skrivelser visade inte på att några bedömningar var felaktiga. Kommissionen påpekade att den i undersökningen av miljökonsekvensbeskrivningarna riktat särskild uppmärksamhet mot tillvägagångssättet, eftersom direktiv 85/337/EEG snarare reglerar tillvägagångssättet för bedömningen än dess innehåll eller kvalitet.

Kommissionen ansåg att de uppgifter som klaganden hade tillhandahållit beträffande klassificeringen av området Skälderviken enligt direktiv 92/43/EEG inte utgjorde något bevis för överträdelse av direktivet.

Den 10 augusti 1998 underrättade kommissionen klaganden om sin ståndpunkt beträffande direktiven 85/337/EEG och 92/43/EEG och gav henne tillfälle att inkomma med nya uppgifter innan fallet lades ner. I augusti, september och oktober 1998 inkom klaganden med ytterligare uppgifter till kommissionen. Den 15 februari 1999 underrättade kommissionen ännu en gång klaganden om sin ståndpunkt, som innebar att inget brott mot gemenskapslagstiftningen hade begåtts, och hon fick möjlighet att inkomma med ytterligare bevis inom loppet av en månad. Klagandens nästa skrivelse, av den 12 mars 1999, innehöll inga nya bevis, och den 8 juni 1999 underrättade kommissionen klaganden om att ärendet hade lagts ner.

Därmed ansåg kommissionen att den hade fullgjort sina åtaganden beträffande information till klaganden.

Slutligen hänvisade kommissionen till uppgifter ur klagomålet till ombudsmannen angående vissa bakgrundsfakta och beskrivningar av hur ärendet hade bedrivits inför de nationella myndigheterna. Kommissionen uppgav att man skulle undersöka de nya uppgifterna och underrätta klaganden om man fann något som ändrade dess tidigare beslut.

Klagandens kommentarer

Klaganden vidhöll i sina kommentarer sitt klagomål och beskrev detaljerat områdets miljö och förklarade i vilken utsträckning direktiven 85/337/EEG och 92/43/EEG inte hade respekterats av de svenska myndigheterna. Klaganden fastslog att de överträdelser som hade specificerats borde ha upptäckts av kommissionen genom de svenska myndigheternas svar på kommissionens skrivelse av den 9 februari 1998.

Klaganden underströk att miljökonsekvensbeskrivningen för järnvägslinjen Väst kustbanan, sträckan Lingvallen-Ängelholms stationsområde, hade färdigställts den 21 maj 1996, medan beslutet att godkänna anläggandet av sträckan hade fattats av de svenska myndigheterna redan den 15 maj 1995. Detta innebar en överträdelse i sig. Om myndigheterna hade respekterat gemenskapslagstiftningen hade föreningen Väst kustbanans Framtid och andra berörda haft möjlighet att kommentera miljökonsekvensbeskrivningen.

Klaganden hävdade vidare att kommissionen borde ha specificerat den rättsliga grund på vilken den stödde sin åsikt att ingen överträdelse hade ägt rum.

Ytterligare undersökningar

Det visade sig, efter noga övervägande av kommissionens och klagandens synpunkter, vara

nödvändigt att göra ytterligare undersökningar.

Därför bad ombudsmannen kommissionen att först kommentera det faktum att beslutet om att godkänna anläggandet av Väst kustbanan hade fattats av de svenska myndigheterna den 15 maj 1995, trots att miljökonsekvensbeskrivningen för sträckan Lingvallen-Ängelholms stationsområde blev färdig först den 21 maj 1996. Klaganden påstod att detta var ett brott mot gemenskapslagstiftningen (direktiv 85/337/EEG). Ombudsmannen bad kommissionen att kommentera detta och att förklara sin slutsats om att ingen överträdelse hade begåtts. Vidare, beträffande anklagelsen rörande klassificeringen av området Skälderviken enligt direktiv 92/43/EEG, bad ombudsmannen kommissionen att underrätta honom om de undersökningar som dithills hade gjorts, och som kommissionen hade nämnt i sitt yttrande.

Ombudsmannen bad även kommissionen om en kopia av den miljökonsekvensbeskrivning som hade gjorts för sträckan Lingvallen-Ängelholms stationsområde, och skickade en kopia av klagandens kommentarer till kommissionen så att den kunde kommentera dessa om den så önskade.

Kommissionens andra yttrande

Beträffande det faktum att beslutet att godkänna anläggandet av Väst kustbanan hade fattats av de svenska myndigheterna den 15 maj 1995 och att miljökonsekvensbeskrivningen för sträckan Lingvallen-Ängelholms stationsområde blev färdig först den 21 maj 1996, framhöll kommissionen att den hade underrättat klaganden om sina skönsmässiga befogenheter att inleda ett överträdelseförfarande. Efter att ha mottagit de relevanta bedömningarna från Sverige och undersökt dessa, underrättade kommissionen den 10 augusti 1998 och den 15 februari 1999 klaganden om att inga uppgifter hade framkommit som visade att bedömningarna inte uppfyllde kraven i direktiv 85/337/EEG.

Kommissionen uppgav att den, beträffande klassificeringen av Skälderviken, efter att ha undersökt de uppgifter som hade framkommit via klagomålet till ombudsmannen såväl som ett särskilt klagomål riktat till kommissionen den 31 oktober 2000, hade inlett ett nytt klagomålsärende (Ref. P-00/5160/Sweden). Det nya klagomålet gällde bl.a. klassificeringen av området Skälderviken som ett Natura 2000-område enligt direktiv 92/43/EEG. Den 6 december 2000 inkom klaganden med en mängd nya uppgifter, och genom skrivelser av den 29 november och den 12 december 2000 underrättade kommissionen klaganden om sina undersökningar rörande hennes uppgifter, och att den ännu inte hade avslutat bedömningen av anklagelserna. Kommissionen betonade att den, efter att ha undersökt alla uppgifterna, skulle informera klaganden om vilka åtgärder som skulle vidtas.

Vidare beslutade kommissionen den 22 december 2000 att, rörande den allmänna utvärderingen av Sveriges förslag till förteckning över Natura 2000-områden enligt livsmiljödirektivet, föra Sverige inför EG-domstolen eftersom Sverige inte hade lämnat in en fullständig förteckning. Efter det har kommissionen erhållit uppgifter om att Sverige för närvarande utarbetar en ny förteckning med förslag om området Skälderviken.

En kopia av de båda miljökonsekvensbeskrivningarna i fråga bifogades yttrandet.

Klagandens ytterligare kommentarer

Klaganden framförde i sina ytterligare kommentarer återigen detaljerade uppgifter om på vilket sätt bedömningarna inte uppfyllde direktiv 85/337/EEG, och beskrev dessutom några kontakter med de svenska myndigheterna angående klassificeringen av området Skälderviken enligt livsmiljödirektivet.

BESLUTET

1 Kommissionens slutsats att ingen överträdelse av direktiv 85/337/EEG ägde rum

1.1 Klaganden framhöll att den miljökonsekvensbeskrivning som gjorts för Väst kustbanan, sträckan Lingvallen-Ängelholms stationsområde, var felaktig, eftersom undersökningen inte omfattade alla relevanta aspekter. Alltså hade Sverige brutit mot direktiv 85/337/EEG. Vidare föreföll miljökonsekvensbeskrivningen ha lämnats in för sent av de svenska myndigheterna. Klaganden hävdade att kommissionen därför inte borde ha accepterat miljökonsekvensbeskrivningen.

1.2 Kommissionen fastslog att de två miljökonsekvensbeskrivningarna som gjorts av de svenska myndigheterna rörande järnvägsprojektet i fråga uppfyllde kraven i direktiv 85/337/EEG. Enligt kommissionen hade inga uppgifter framkommit som visade på motsatsen. När klaganden påpekade att beslutet att bygga järnvägslinjen hade fattats av de svenska myndigheterna den 15 maj 1995, men att miljökonsekvensbeskrivningen för sträckan Lingvallen-Ängelholms stationsområde hade färdigställts först den 21 maj 1996, svarade kommissionen med att underrätta klaganden om sina skönsrättsliga befogenheter att inleda ett överträdelseförfarande.

1.3 Beträffande klagandens argument om miljökonsekvensbeskrivningens riktighet, konstaterar ombudsmannen att det enligt direktiv 85/337/EEG är medlemsstaten som skall avgöra vilka uppgifter som skall finnas med. I detta fall har ombudsmannens undersökning inte avslöjat några bevis för att kommissionen inte skulle ha haft rätt att anse att medlemsstaten uppfyllt sina skyldigheter enligt direktiv 85/337/EEG gällande uppgifterna i miljökonsekvensbeskrivningen.

1.4 Beträffande klagandens argument om datumet för miljökonsekvensbeskrivningen konstaterar ombudsmannen att kommissionen hänvisade till sina skönsrättsliga befogenheter att inleda ett överträdelseförfarande. Om kommissionen menade att den hade fattat ett skönsrättsligt beslut att lägga ner ärendet, trots att en överträdelse hade ägt rum, skulle den ha uttryckt detta klart och tydligt. Om kommissionen å andra sidan menade att ingen överträdelse hade begåtts, uppstår inte frågan om skönsrättsliga befogenheter. Sammanfattningsvis måste sägas att kommissionens skäl till att lägga ner ärendet var oklara.

1.5 Det är god förvaltningssed att ange skälen för ett beslut. Skälen skall vara relevanta, tydliga och tillräckliga. I detta ärendet finner ombudsmannen att kommissionen underlät att ange skälen för sitt beslut. Ombudsmannen kommer därför att rikta en kritisk anmärkning till kommissionen.

2 Klassificeringen av området Skälderviken enligt direktiv 92/43/EEG

2.1 Klaganden hävdade att kommissionen borde fastställa området Skälderviken som ett Natura 2000-område enligt direktiv 92/43/EEG.

2.2 Först förklarade kommissionen att de uppgifter som klaganden inkommit med inte utgjorde bevis för någon överträdelse av direktiv 92/43/EEG. Däremot hade kommissionen inlett ett nytt klagomålsärende rörande klassificeringen av området Skälderviken som Natura 2000-område enligt direktiv 92/43/EEG, grundat på uppgifterna i klagomålet till ombudsmannen samt påföljande skrivelser. Kommissionen hade ännu inte avslutat sina undersökningar, men betonade att man, när alla uppgifter hade undersökts, skulle underrätta klaganden om vilka åtgärder man skulle vidta.

2.3 Ombudsmannen konstaterar att denna del av klagomålet fortfarande undersöks av kommissionen på grundval av de ytterligare uppgifter som klaganden inkommit med. Kommissionen har åtagit sig att underrätta klaganden om resultatet. Beträffande denna del av klagomålet föreligger därför inga missförhållanden.

3 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Beträffande klagandens argument om datumet för miljökonsekvensbeskrivningen konstaterar ombudsmannen att kommissionen hänvisade till sina skönsmässiga befogenheter att inleda ett överträdelseförfarande. Om kommissionen menade att den hade fattat ett skönsmässigt beslut att lägga ner ärendet, trots att en överträdelse hade ägt rum, skulle den ha uttryckt detta klart och tydligt. Om kommissionen å andra sidan menade att ingen överträdelse hade begåtts, uppstår inte frågan om skönsmässiga befogenheter. Sammanfattningsvis måste sägas att kommissionens skäl till att lägga ner ärendet var oklara.

Det är god förvaltningssed att ange skälen för ett beslut. Skälen skall vara relevanta, tydliga och tillräckliga. I detta ärendet finner ombudsmannen att kommissionen underlät att ange skälen för sitt beslut.

Eftersom denna aspekt av ärendet berör förfaranden som har att göra med vissa tidigare händelser är det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

Europeiska kommissionens ordförande kommer också att underrättas om detta beslut.

Med vänlig hälsning

Jacob SÖDERMAN

(1) Rådets direktiv 85/337/EEG av den 27 juni 1985 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt, EGT L 175, 5.7.1985, s. 40.

(2) Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur

och växter, EGT L 206, 22.7.1992, s. 7.